

Edukacja wczesnoszkolna

Chcemy dobrze czytać i pisać, cz. 1

KLASY

1-3

Gra w kolory

Autorki
Barbara Bieleń, Grażyna Trzeciak

Redakcja merytoryczna
Ewa Stolarczyk

Projekt okładki
Grzegorz Kozłowski

Redakcja językowa i korekta
Anna Palusińska

Ilustracja na okładkę
Piotr Socha

Fotoedycja
Milena Kot

Ilustracje
Aleksandra Makowska

Skład i łamanie
Tomasz Ptak

Zdjęcia
Shutterstock

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy cudzą własność i prawo.
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.

ISBN 978-83-7873-739-1

Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
ul. Jutrzenki 118
02-230 Warszawa
tel. 022 381 72 07
infolinia 0 800 650 300
www.juka.edu.pl
juka@juka.edu.pl

Spis treści

- 5 – 16 Ćwiczenia grafomotoryczne
- 17 – 18 Spostrzeganie
- 19 – 24 Samogłoski
- 25 – 32 Trudne litery p, b, d, g
- 33 – 37 Litery m, n, w
- 38 – 40 i czy j
- 41 – 42 Plątaninki
- 43 – 44 Samogłoski i spółgłoski
- 45 Litery, głoski, sylaby
- 46 – 51 Dwuznaki
- 52 – 56 Ćwiczenia w czytaniu
- 57 – 60 Litery ó-u
- 61 – 64 Litery ź-rz
- 65 – 68 Litery h-ch
- 69 – 76 Zmiękczenia
- 77 – 80 Różne ćwiczenia

Od Autorek

Proponowany zestaw ćwiczeń jest przeznaczony dla dzieci 6-7 letnich, które poznają litery i podejmują pierwsze próby czytania i pisania.

Jego celem jest stymulowanie różnych sfer rozwoju poznawczego dziecka, które warunkują opanowanie czytania i pisania, w tym percepcji wzrokowej, słuchowej i sprawności manualnej.

Składa się on z dwóch typów ćwiczeń. Ćwiczenia na materiale Nieliterowym (figury, znaki) mają na celu rozwijanie umiejętności wspomagających właściwą naukę czytania i pisania. Do drugiego typu ćwiczeń dobrano materiał literowy, którego opanowanie wzrokowe, słuchowe i ruchowe sprawia dzieciom najczęściej kłopotów. Ćwiczenia te są więc do wykorzystania pracy z dziećmi, którym poznawanie liter, próby czytania i pisania sprawiają trudności, oraz z dziećmi, które ich nie mają, a ćwiczą się w opanowywaniu czytania i pisania.

Jakie trudności może napotkać dziecko na początku nauki czytania i pisania?

Ich przyczyny na przykład można ująć w dwie podstawowe grupy. Do pierwszej zaliczamy uwarunkowania biologiczne, tzn. ich mikrouszkodzenia mózgu powstałe na skutek trudnej ciąży, niehigienicznego trybu życia matki w czasie ciąży, urazów okołoporodowych, chorób lub wypadków przebytych we wczesnym dzieciństwie lub genetycznych wad rozwojowych. Drugą grupę stanowią czynniki tkwiące w środowisku domowym dziecka. Zaliczyć do nich można oddziaływania rodziców nie w pełni zaspokajające jego potrzeby rozwoju poznawczego i emocjonalnego. Zarówno pierwsza, jak i druga grupa czynników powodują nieharmonijny rozwój dziecka, a tym samym opóźnienia w nabywaniu przez nie większości umiejętności szkolnych. Trudności dziecka manifestują się wówczas różnymi mniej lub bardziej złożonymi objawami.

Jeżeli dziecko uczące się czytać i pisać ma trudności w:

- odwzorowywaniu bezpośrednio lub z pamięci kształtów figur, znaków, liter,
- uchwyceniu prawidłowej kierunkowości liter podobnych, np. myli p – b, d – b, p – g, m – w, u – n,
- zapamiętaniu obrazu graficznego dwuznaków,
- rozpoznawaniu, porównywaniu i przepisywaniu sylab, wyrazów, krótkich zdań,
- zaplanowaniu rysunku na kartce,

to należy przypuszczać, że skupiają się one wokół wzrokowego opracowania znaków graficznych i będą się uwidaczały w czytaniu, powodując wolne jego tempo, posługiwanie się metodą literową z licznymi pomyłkami.

Opóźniony lub zaburzony rozwój percepcji słuchowej sprawia, że dziecko ma trudności

w składaniu poszczególnych dźwięków w całość, chociaż pojedynczo odtwarza je poprawnie. Może mieć również trudności w rozkładaniu wyrazu na pojedyncze dźwięki.

Dzieci popełniają następujące błędy:

- zmieniają kolejność, dodają lub opuszczają głoski w wyrazach,
- mylą głoski o podobnym brzmieniu,
- zamiast wyrazów piszą bezsensowne zlepki literowe,
- nieprawidłowo stosują zmiękczenia i dwuznaki,
- nie różnicują i – j,
- nie odróżniają samogłosek nosowych „ą”, „ę” od zespołów dźwiękowych „om”, „em”.

Trudności w słuchowym opanowaniu liter i słów uwidaczają się szczególnie w pisaniu ze słuchu i pisaniu spontanicznym (od siebie). Wymienionym objawom na ogół towarzyszą: nadpobudliwość ruchowa, brak koncentracji uwagi, słaba pamięć, duża męczliwość systemu nerwowego oraz brak zainteresowania czytaniem i pisaniem. W konsekwencji w późniejszych latach nauki dziecko ma trudności w czytelnym i poprawnym ortograficznie pisaniu oraz w nabywaniu wiadomości z różnych przedmiotów, w których dobra umiejętność czytania jest niezbędnym warunkiem poszerzania wiedzy.

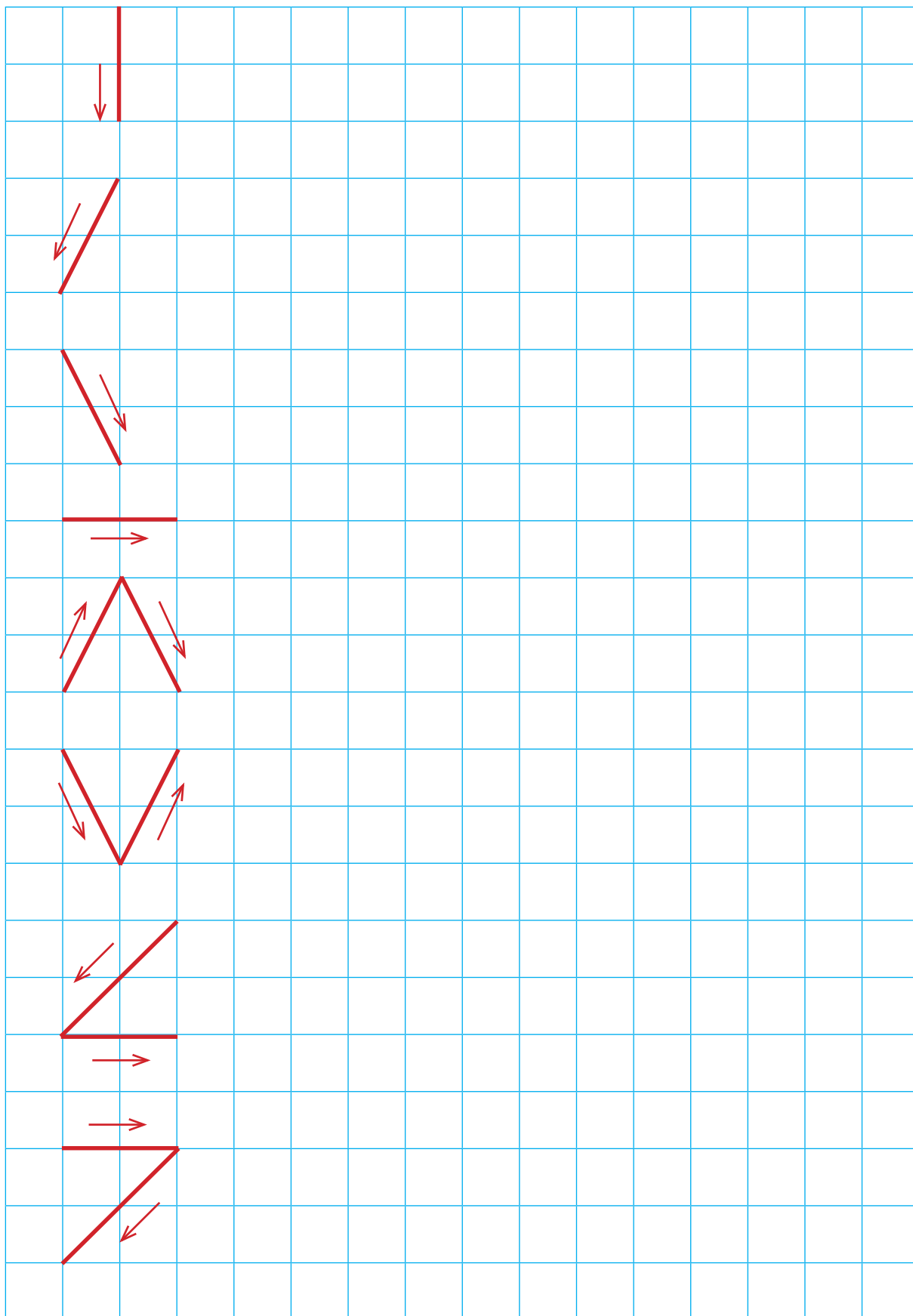
Ze względu na niski poziom zaawansowania umiejętności, trudności na początku nauki czytania

i pisania nie są łatwe do rozpoznania i zdiagnozowania, ale nie jest to powód do ich lekceważenia. Praktyka pokazuje, że wcześniej podjęte działania pedagogiczne pomagają dziecku w ich pokonywaniu, czyniąc naukę czytania i pisania łatwiejszą i przyjemniejszą.

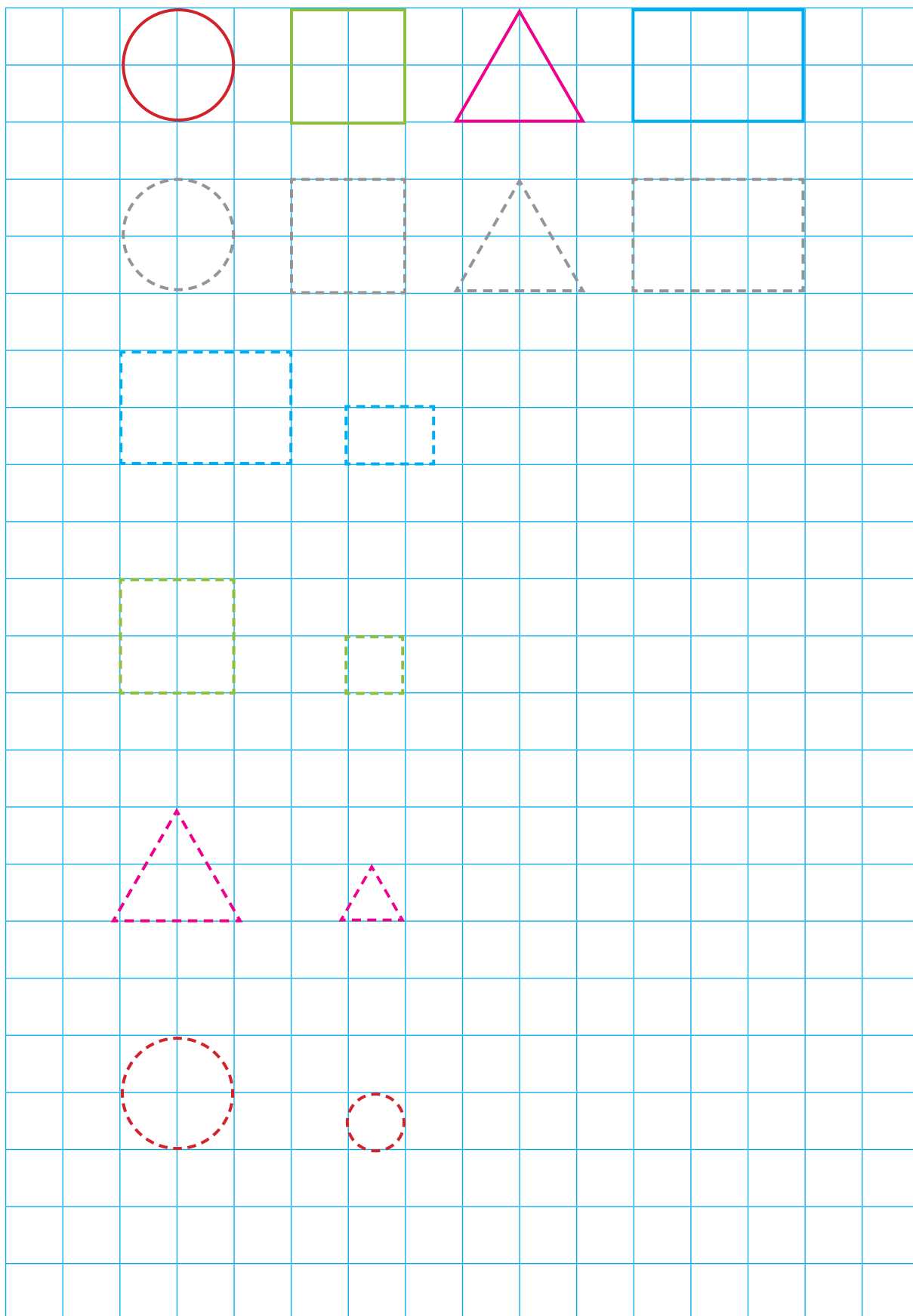
Nasz zeszyt zawiera ćwiczenia, które mogą być wykonywane przez dziecko indywidualnie pod kierunkiem dorosłego (rodzice, nauczyciel) lub w czasie zajęć grupowych.

Wykonywanie ćwiczeń powinno odbywać się systematycznie z intensywnością uzależnioną od potrzeb i postępów dziecka. Jeżeli określone ćwiczenia będą mu sprawiały trudności w danym dniu i wykona je błędnie, powinno do nich wracać w następnych dniach. Ważnym czynnikiem w uzyskaniu dobrych efektów w nauce czytania jest wzbudzenie pozytywnej motywacji dziecka do pracy. Dorosły kierujący pracą dziecka może je zachęcić między innymi przez tworzenie różnych sytuacji zabawowych, w które wkomponuje proponowane ćwiczenia. Nagrodą za wysiłek Państwa będzie radość dziecka z osiągniętych stopniowo postępów. Oceniając pracę dziecka, wskazujemy jego sukcesy, uświadamiamy mu życzliwie, nad jakimi ćwiczeniami musi jeszcze popracować. Unikamy natomiast ocen negatywnych, dyskwalifikujących jego wysiłek.

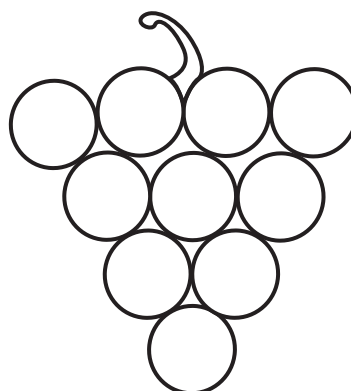
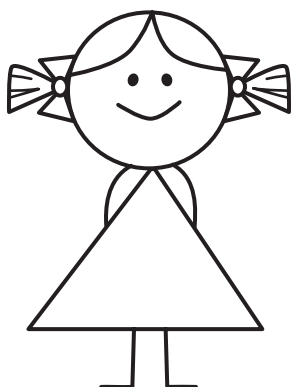
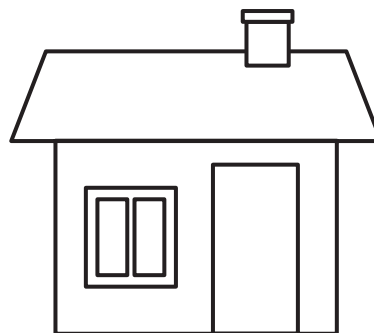
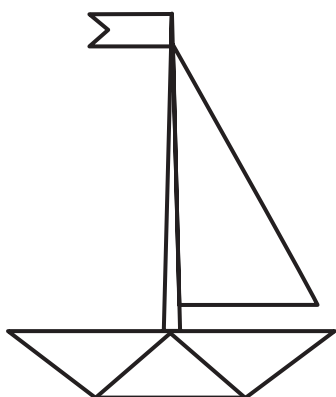
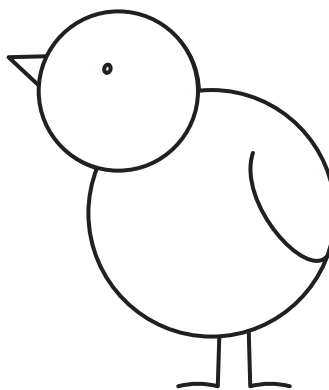
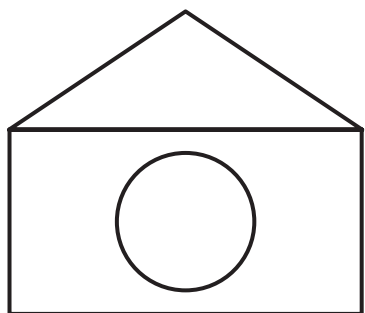
1. Wypełnij kolejne rzędy takimi samymi kreskami. Strzałki wskazują kierunek ich rysowania.

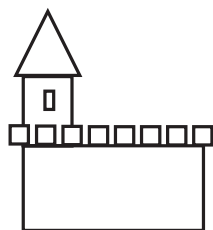
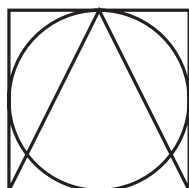
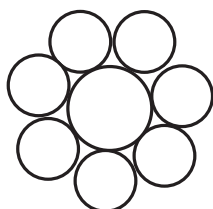
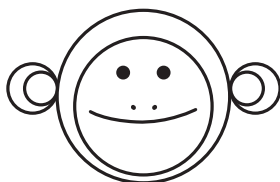
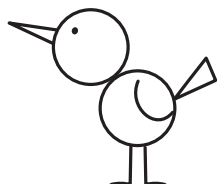
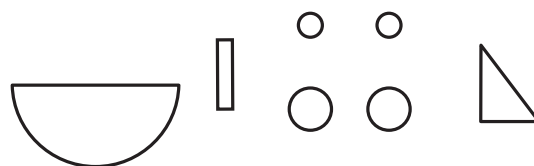
2. Dokończ po śladach koło, kwadrat, trójkąt i prostokąt, a potem narysuj rzędy figur na przemian duże, małe, duże, małe. Jeśli chcesz, pokoloruj każdą figurę.

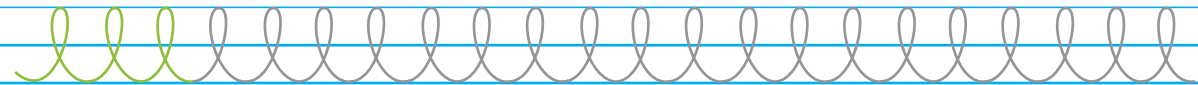
3. W każdym rysunku odzłukaj:
- koła i pokoloruj je na zielono,
 - trójkąty i pokoloruj je na żółto,
 - kwadraty i pokoloruj je na czerwono,
 - prostokąty i pokoloruj je na niebiesko.

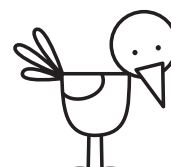
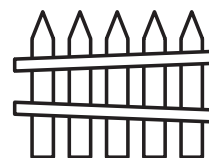
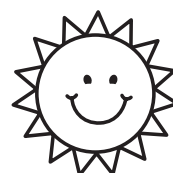
4. Wózek składa się z kilku figur. Narysuj obok każdego rysunku wszystkie figury, z których się on składa.

5. Dokończ rozpoczęte szlaczki. Spróbuj narysować je ciągłym ruchem, nie odrywając kredki od papieru.

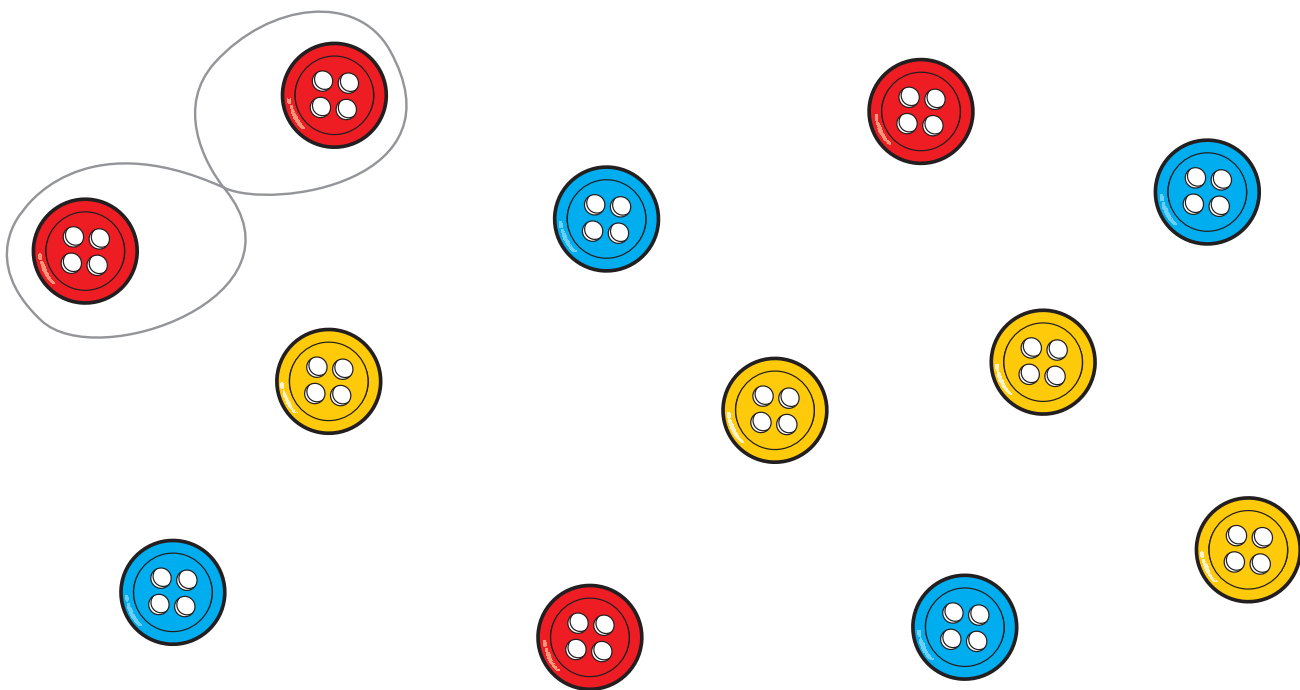
6. Narysuj obrazki, w których wykorzystasz niektóre figury z poprzednich ćwiczeń. Umiesz je już kreślić.

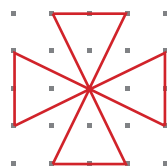
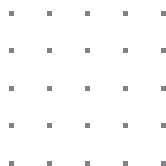
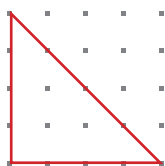
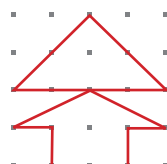
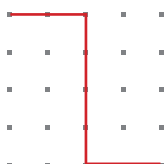
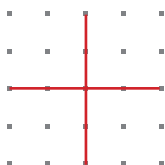
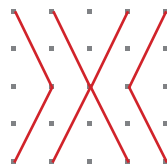
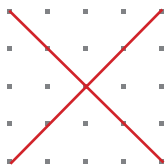
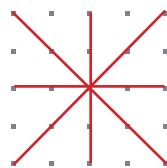
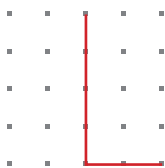
7. Dokończ szlaczki.

8. Otocz guziki pętelkami.

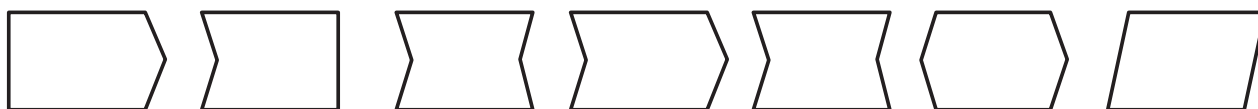
9. Narysuj po śladach kropek w kwadratach obok takie same znaki.

10. Odszukaj takie samo wiaderko jak na pierwszym obrazku. Pokoloruj je.

11. Odszukaj dwie takie same figury. Pokoloruj je.

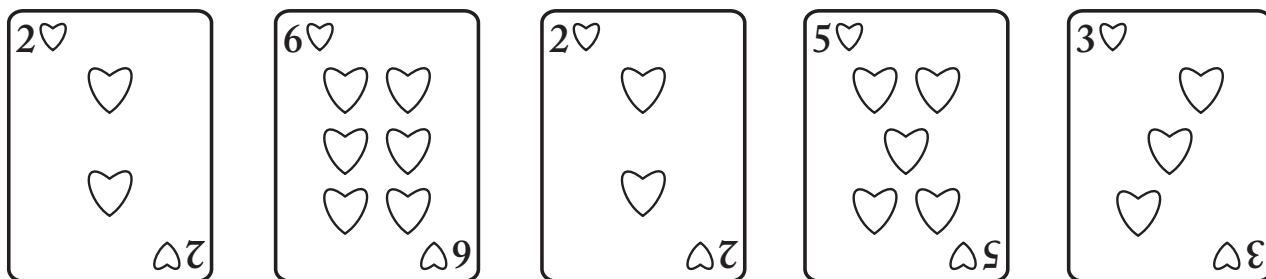
12. Odszukaj taki sam znak jak na pierwszym obrazku. Obrysuj go kredką.

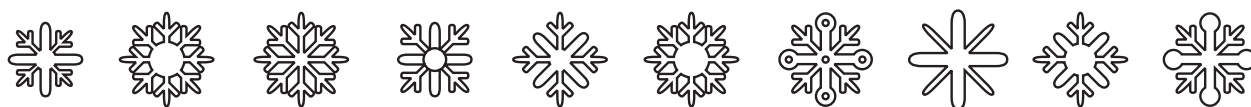
13. Odszukaj taką samą czapkę jak na pierwszym obrazku. Pokoloruj ją.

14. Odszukaj taką samą kartę jak pierwsza i pokoloruj obie.

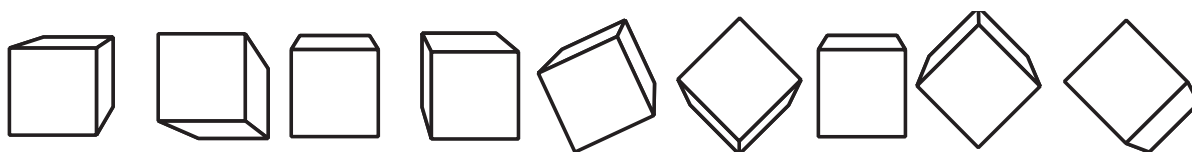
15. Znajdź parę takich samych gwiazdek i przekreśl je.

16. Odszukaj pary takich samych gwiazdek i pomaluj je.

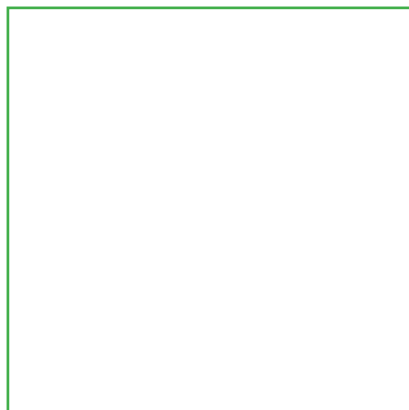
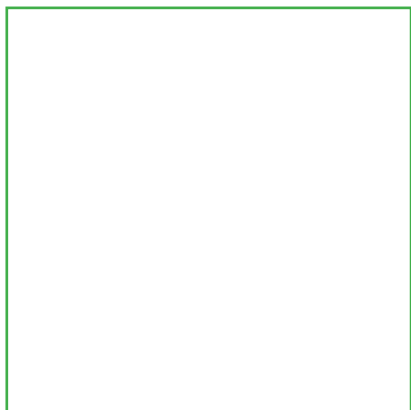
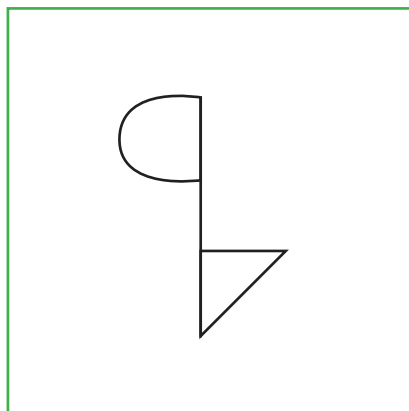
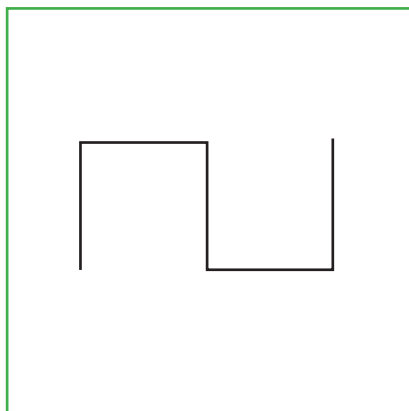
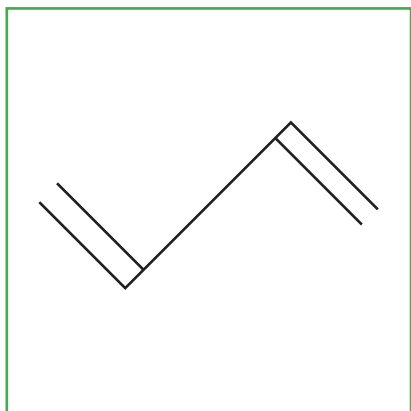
17. Odszukaj i otocz pętlami tak samo ułożone kostki.

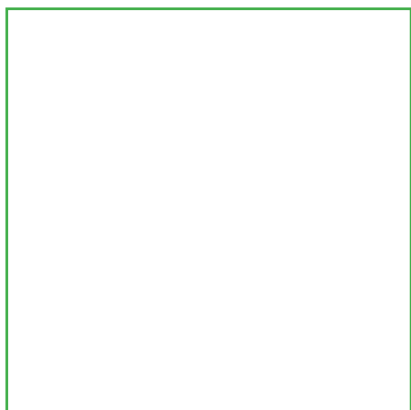
18. Pokoloruj takie same pary kwiatów.

19. W puste kwadraty wpisz takie same znaki.

● Teraz nakryj nieprześwitującą kartką papieru te rysunki i narysuj je z pamięci.

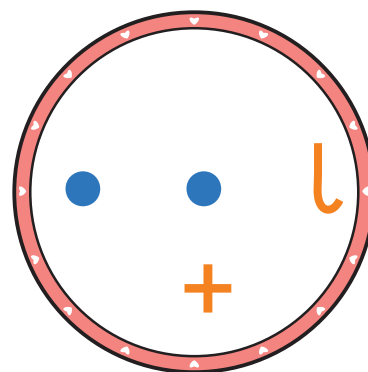
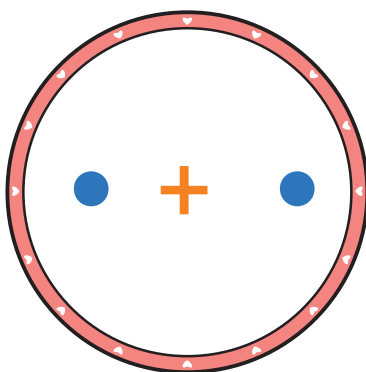
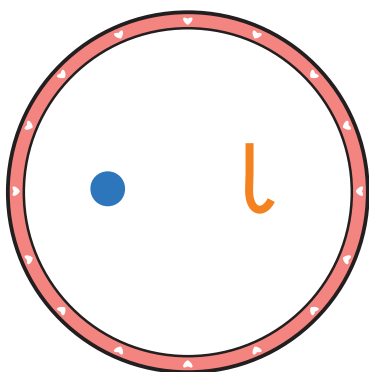

● Odkryj kartkę i sprawdź, czy udało ci się wykonać dobrze to zadanie. Jeśli nie, to po jakimś czasie wróć do tego ćwiczenia.

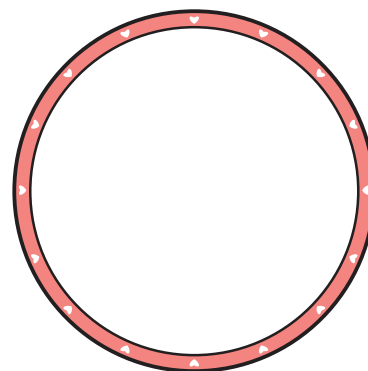
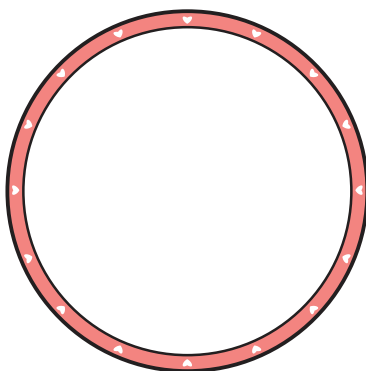
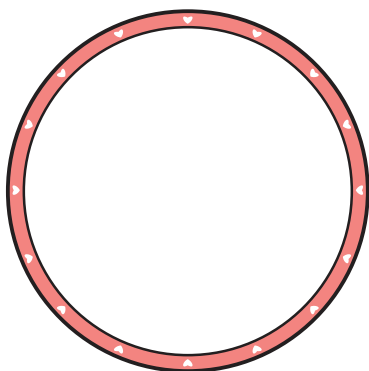
20. Pod owocami umieszczone są znaczki: jabłko to krzyżyk, banan to kropka, gruszka to łaseczka.

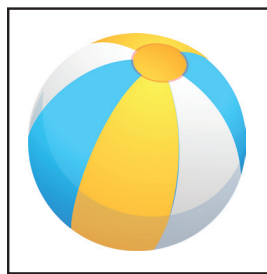
● Na talerzu znaczki zastąpiły owoce. Odgadnij, które owoce ukryły się pod znaczkami.

● Teraz, zamiast znaczków, na pustych talerzach narysuj owoce.

2. Pod obrazkami umieszczone są znaki. Zapamiętaj, które znaki zastępują misia, kotka, piłkę i króliczka.

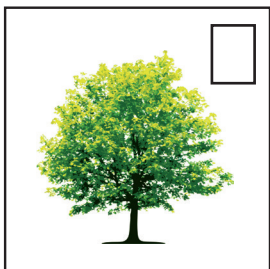
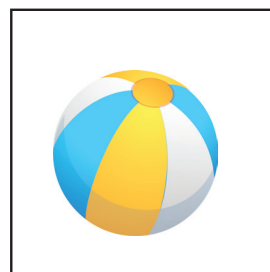
3. A teraz powiedz:

Kto siedzi na krześle?

Kto stoi koło domu?

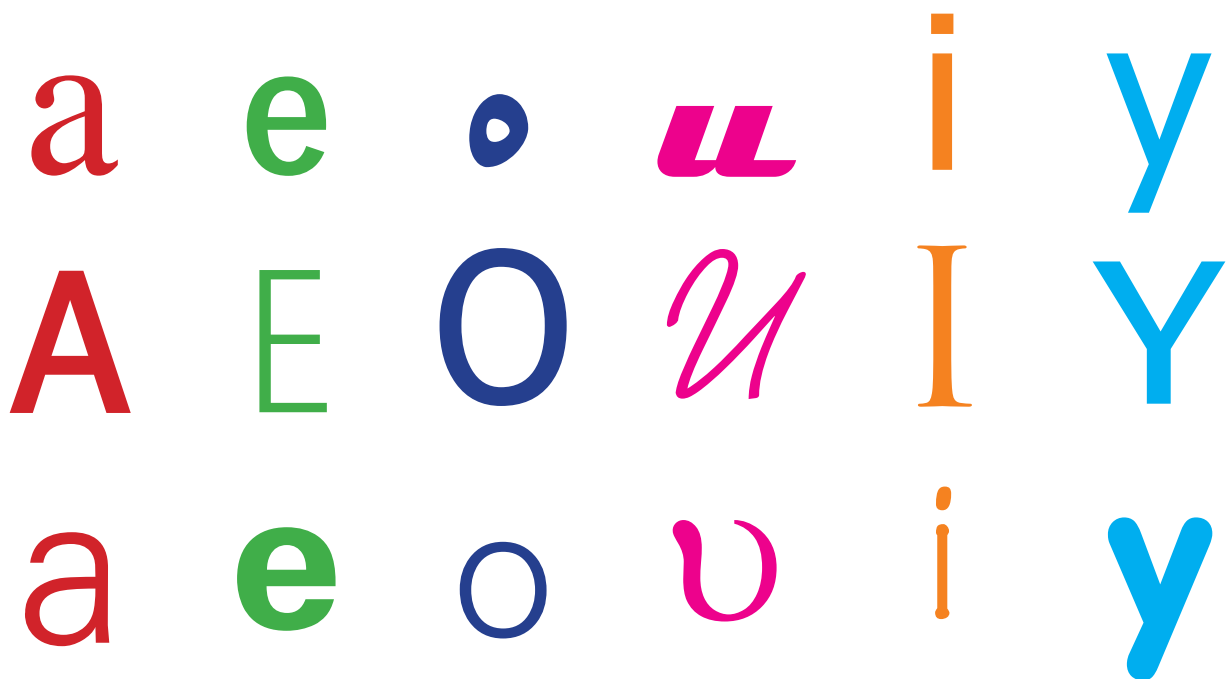
Kto jest pod drzewem?

O czym myśli Ala?

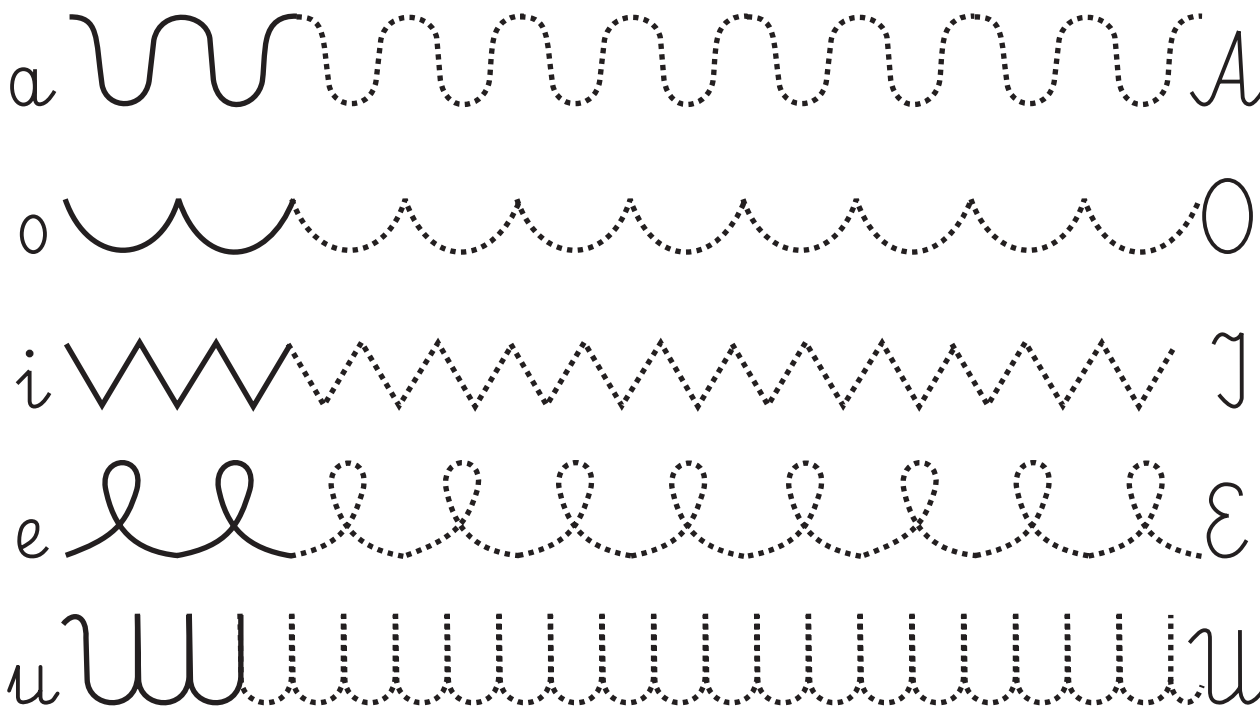

1. To są różne kształty liter a, e, o, u, i, y.

● Pod każdą kolumną samogłosek napisz wielką i małą literę.

● Połącz małe litery z wielkimi, rysując szlaczki po zaznaczonych śladach.

2. Napisz po śladzie różnymi kredkami poszczególne litery:
 literę a – czerwoną kredką,
 literę e – żółtą kredką,
 literę o – zieloną kredką.

3. Odszukaj takie same rzędy liter.

o e a a a e a a

a e o o o a o a

o a o a o a a o

a e o o o a o a

- Przepisz starannie pierwszy rząd liter.

4. Podkreśl czerwoną kredką samogłoski w wyrazach, jednocześnie głośno je wymawiając.

woda meble okno komoda Ewa kreda

Ola masło moda waga Alek Magda

Dorota gazeta mleko deska medal mak